

ไม้ต้น ผลัดใบช่วงสั้น สูงได้ถึง 35 ม. เรือนยอดรูปกรวยแคบในตอนแรก แล้วแผ่ออก มีกิ่งสูงชัน เปลือกสีเทาอ่อน เรียบเมื่ออ่อน แล้วแตกสะเก็ด มีจุดคล้ายสีวเมื่อแก่ เปลือกในสีเหลืองอ่อน มียางเหลวสีครีม (คล้ายนมข้น) แล้วเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลมัว ใบ กว้าง 4-9 ซม. ยาว 8-20 ซม. ออกสลับ ระบายเดียว รูปขอบขนานแกมรี ถึงเกือบรูปไข่กลับ ปลายแหลมหรือหูก โคนกลมถึงกึ่งรูปหัวใจ โคนมักไม่เท่ากัน ขอบเรียบหรือจักละเอียดต่างๆ ที่ส่วนบน ใบแก่คล้ายกระดาษหนัง ด้านบนสีเขียวเข้มเป็นมัน เกือบ ค้านข้างสาก ด้านล่างสีเขียวออกเหลือง มีขนสีน้ำตาลอมเหลืองโดยเฉพาะบนเส้นใบ พบน้อยที่เกลี้ยงทั้งสองด้าน เส้นใบหลัก 1 เส้นออกที่โคน ค่อนข้างขนานด้านบน เส้นใบ 8-13 คู่โค้ง เชื่อมกันไม่สม่ำเสมอใกล้ขอบใบ เส้นใบย่อย กิ่งชั้นบนโต ก้านใบสั้น ยาว 0.3-1.2 ซม. เป็นร่องด้านบน มีขน หูใบยาว 3-8 มม. ร่วงเร็ว ทั้งรอยแผลสั้นๆ ใกล้ก้านใบ กิ่งสีน้ำตาลเข้ม มีขนเมื่ออ่อน ดอกเพศผู้และดอกเพศเมียอยู่แยกช่อบนต้นเดียวกัน ช่อดอกเพศผู้เล็กมาก ออกเป็นช่อกลมแน่นคล้ายดอกเห็ด ขนาด 1.2 ซม. ก้านดอกเล็กเรียว ยาว 0.5-1.8 ซม. มี 2-4 ช่อที่ช่อใบล่างๆ หรือได้รอยแผลใบเล็กน้อย ดอกมีกลีบรวมแยก 3-5 กลีบ ยาว 1-2 มม. เกสรเพศผู้มี 3-4 อัน ยาว 1-2 มม. ช่อดอกเพศเมียขนาดประมาณ 0.7 ซม. ไม่เป็นช่อกลม ออกเดี่ยวหรือเป็นคู่ ตามช่อใบบนๆ รูปลูกแพร์ มีใบประดับข้าง 6-12 ใบ ขนาดประมาณ 1 มม. มักแน่นที่ปลายกิ่ง กลีบรวมปลายมี 4 แฉก โคนเชื่อมกับรังไข่ ก้านเกสรเพศเมียมี 2 ก้าน ยาว 5-15 มม. ผล ขนาด 1.2-2.5 ซม. ก้านผลยาวได้ถึง 1 ซม. ทรงรูปไข่หรือลูกแพร์ มีเนื้อ สีแดงเลือดหมู สุกสีดำ มีขนกำมะหยี่ เมล็ดใหญ่ 1 เมล็ด ขนาด 0.5-1 ซม. พบกระจายในป่าดิบที่ต่ำที่ยังไม่ถูกทำลายมากนัก คนป่าใช้ยางขาวอาบลูกดอก ซึ่งมีพิษอาจทำให้ถึงตายได้ ถ้าพิษนั้นเข้าสู่กระแสเลือด

ข้อมูลอ้างอิง : การ์ดเนอร์, โฮมมอนด์ ป่าภาคใต้ เล่ม 3 (Mo-Z)-กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2561. 880 หน้า

ภาพประกอบ : ภาพด้านซ้าย : <https://www.globalgiving.org/projects/save-1000-giant-trees-western-ghats-india/reports/?subid=103454>

ภาพด้านขวา : http://www.phytoimages.siu.edu/imgs/benctar/r/Moraceae_Antiaris_toxicaria

